

LUA E ETH MUSÈU DES MONAQUETES

Conde

Aué ei un dia fòrça important entàs abitants dera vila Putxití. Hè fòrça temps que demoren era inauguracion deth Musèu des Monaquetes. Se dauriràn es pòrtes pendent era Jornada de Sant Jordi. Tota era vila i é convidada.

Lua ei fòrça contenta. I anarà damb era sua monaqueta, Dramí. Ei un dragon petit e de color verd. A era boca dubèrta e es uelhs gessudi. Acostume a meter-se-lo ath cap deth dit indèx. Siguec eth present qu'auèc quan li diagnosticuèren sordèra.

Eth vent bohe fòrt e hè a batanar es hielhes des arbes de prèssa. Lua non enten es sons exteriors, mès, quan eth vent li pique ena cara, arrís. Naute eth dit e hè que Dramí vòle. Era sua marioleta ei tan polida!

Era casa de Lua ei apròp deth musèu. Lèu i arriben. Laquens i a fòrça gent. Fòrça mainatges e mainades van vestidi de shivalièrs e princesses. Es famílies van ensús e enjós entre arrirs e corrudes. Toti obsèrven as monaquetes de còrda o quant que i a laquens e dehòra des veirines. Lua ac garde tot damb atencion.

indèx: dit dera man que se tròbe entre eth dit gròs e eth dit deth còr.

sordèra: hèt d'èster sord.

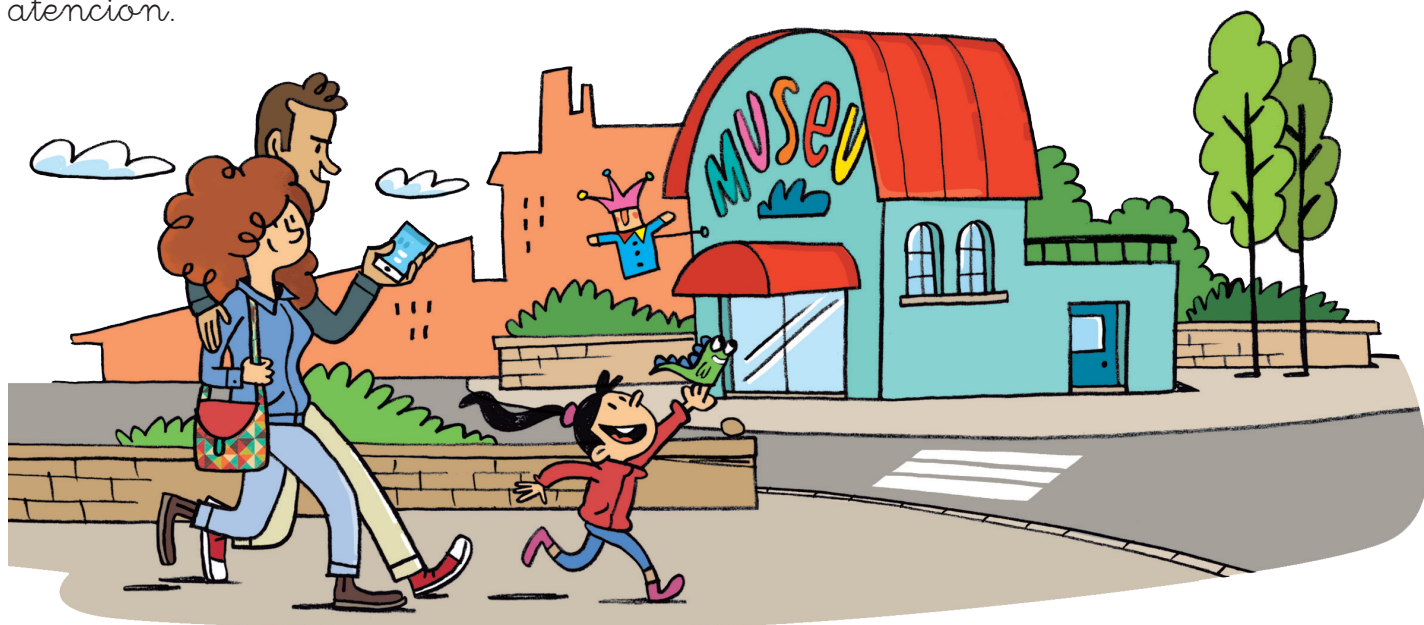
exterior: de dehòra.

nautar: lhear.

marioleta: monaqueta

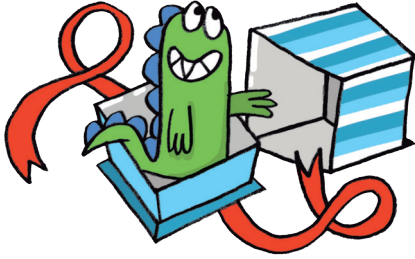
corruda: hèt de córrer.

veirina: mòble damb parets de veire entà veire cò que i a laquens.

discors: aquerò que quauquar-rés ditz en votz nauta devant d'un public.

acorròpar-se: amassar-se formant un corròp, un grop.

auditòri: espaci barrat a on se hèn actes entath public.

multitud: grana quantitat de personas.

seren: tranquil.

Ve causes maravelhoses e vò qu'era sua monaqueta tamben les veigue. Amassa hèn eth recorrut sense perder-se cap de detalh. Com mès auancen, mès gent i tròben.

Cada còp ei mès dificil caminar e Lua se tròbe un shinhau cansada. Ath delà, li hè mau eth braç d'auer-lo nautat.

Mès es pairs insistissen en arribar enquiara fin. Continuen e se tròben ath baile de Putxití, qu'ei prèst tà hèr un discors. Era gent s'acorròpe. S'amòrte era lum e toti piquen de mans.

Ei en aquest moment que Lua se'n da compde qu'eth dragon Dramí non ei dessus deth sòn dit. A on s'a hicat? A de cercar era sua monaqueta urgentament. Se joque e ve cames, pantalons e bèra pelha. Se lhèue pòc a pòc. Passe entre era gent sense shordar. A de tier compde. Era gent se mò en direccion ar scenari. Semble qu'er auditòri cride e pique fòrt de mans. Eth baile salude e hè un petit torn.

Alavetz, Lua ve que darrèr des pantalons deth baile i é eth dragon Dramí enganchat de cap enjós. Sense demorar ne un segon, se met de quate pantes e auance entre era multitud. A de recuperar era sua marioleta coma sigue. Per fin arribe en scenari, se lhèue de tèrra e desenganche era marioleta pòc a pòc. Eth baile va parlant sense encuedar-se de çò que passe. Lua se retròbe damb es pairs. Per sòrt, tot a anat ben.

Ara ja mès serens, gaudissen dera actuacion dera legenda de Sant Jòrdi en dirècte. I apareishen eth rei, eth castèth, era princessa, eth shivalièr Sant Jòrdi, eth dragon e fòrça d'autes monaquetes.

Lua, es sòns pairs e eth dragon Dramí se'n van satisfèti d'auer passat un dia ben polit en Musèu des Monaquetes. De camin tà casa, Lua jòque a èster eth shivalièr Sant Jòrdi e acace ara sua monaqueta. Açò òc, quan i tornaràn, se la estacarà molt fòrt en dit entà non perder-la!

Sara Genovart

ELS OCELLS HAN ARRIBAT

Cal·ligrama

Els ocells han arribat amb
cant i mussegant
Tot volant
cantant amb
nosaltres
Així, quina
feliç poder cantar
és la primavera!

TIRALLONGA DE MONOSÍL·LABS

Poesia

DÉU: I tu, què vols?	Un xic de bé i un xic de mal. Un poc de mel i un poc de fel.	I un poc de groc i un xic de gris i un xic de verd. I un xic de blau.	Un poc de sant i un xic de drac. Un xic de risc i un poc de res —i un poc de rus.	I un poc de porc. I un xic de parc.
JO: Doncs jo sols vull —ei, si pot ser—: Un poc de fam i un xic de pa. Un poc de fred i un poc de foc. Un xic de son i un poc de llit. Un xic de set i un poc de vi i un poc de llet.	I un poc de nit i un xic de por, i un poc de pit i un xic de cor i un poc de crit. I un xic de llum i un xic de so: un poc de llamp i un xic de tro.	Un poc de tren i un poc de nau; i un xic de rem. Un xic de vent. I un poc de neu. I un poc de rou. I un poc de veu —i un poc de vot. I un poc de cant. I un xic de vers. I un xic de ball.	I un tros de camp i un xic de fruit; un tros de clos prop de la llar amb aus i flors. I un poc de bosc amb pins i brins. I un xic de font. I un xic de riu i un poc de rec i un poc de pont. I un poc de gorg.	Un poc de gust i un xic de rang. I a més del meu un poc del seu i un xic del llur. Vull ser: ruc? clerc? bell? lleig? dret? tort? gras? prim? llest? llosc? nou? vell? ferm? flac? bla? dur? buit? ple? dolç? tosc? sec? moll? greu? lleu? curt? llarg? fosc? clar? xaix? fi? Un poc de tot.
I un poc de pau.	Un poc de goig i un xic de bes i un poc de coit.	I d'art. I d'or.	I un poc de mar i un xic de port.	I a més, què vull?
Un poc de pas, un poc de pes i un poc de pis.	I un xic de gos.	Un poc de peix. I un poc de greix.	I un poc de llor.	Un xic de seny. I un poc de temps.
I un xic de niu.	I un poc de gas.	I un xic de feix. I un poc de gruix. I un poc de carn i un poc de sang; i un poc de pèl. I un poc de fang i un xic de pols.	Un xic de lli i un poc de cuir i un poc de pell i un xic de fil.	I un xic de món.
Un xic de pic i un poc de pac o un xic de sou i un xic de xec.	Un poc del fort i un poc del flux. I un poc de rom i un poc de fum.	Un xic de flam i un poc de gel.	Un poc de lluc i un xic de suc.	I un poc de sort. I un poc de mort. I un poc de Vós.
I un poc de sol i un poc de sal. I un poc de cel.	Un poc de lloc. I un poc de joc —tres reis, dos nous.			Ei, si pot ser.

Pere Quart

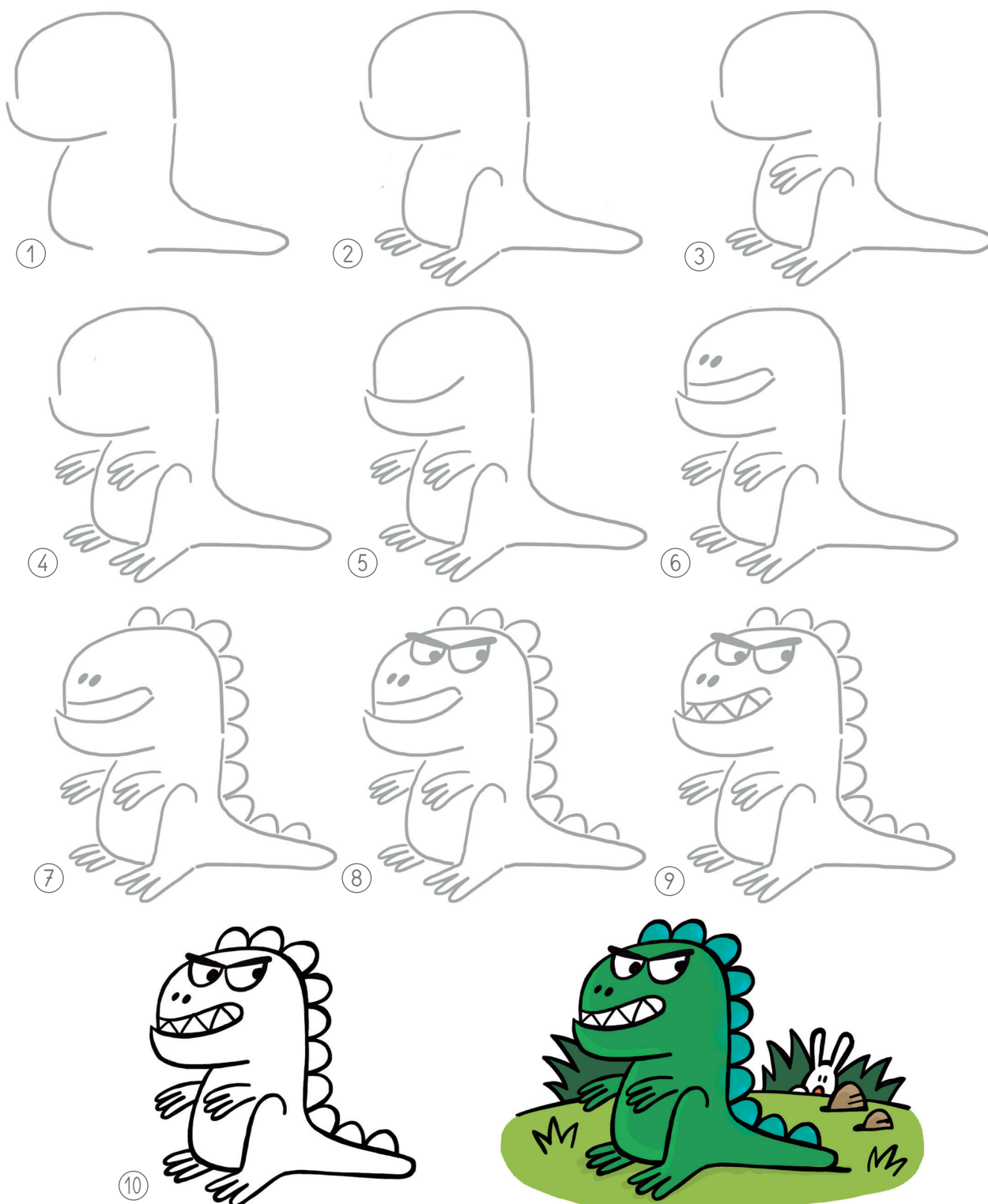
DIBOISHAR UN DRAGON

Instruccions

Ara diboisharam un dragon.

Materiau: ua huelha de papèr o cartolina, un creion, ua goma de borrar e quauqui creions de colors.

Procediment: seguís es passi de cada diboish.

SANT JÒRDI E ETH DRAGON EN ART

Reportatge

Sant Jòrdi ei un sant fòrça famós. Non sonque ei eth patron¹ de Catalonha, senon que tanben n'ei d'Anglatèrra, Geòrgia, Portugal e era ciutat de Genova, per exemple. Era legenda de Sant Jòrdi ei coneishuda en fòrça lòcs e, encara que segontes ena tradicion catalana passe en Montblanc, en d'auti païsi se situe en d'outes poblacions, coma Silca, ua ciutat de Líbia.

Tanpòc ei estranh, alavetz, que Sant Jòrdi age apareishut en fòrça quadres ath long dera istòria. Ua d'aguestes pintures ei era titulada Luta de Sant Jòrdi e eth dragon, un gran quadre de Peter Paulus Rubens, un pintor flamenc² deth sègle XVII. Ena scèna, i vedem a un Sant Jòrdi fòrt, corpulent³ e majestuós⁴, coma es figures d'art antic que Rubens admiraue.

Dejós deth quadre, per contra, i é eth monstre derrotat, ajaçat, damb es uelhs espaurits⁵, que sage de treiguer-se dera boca era lança que Sant Jòrdi li a clauat. Ath hons, se ve ara princessa, damb eth peu long e vestida damb ròbes blues de grana riquesa, que garde era luta entre Sant Jòrdi e era bèstia. Un des elements que tanben i destaquen ei eth gran shivau blanc, en miei deth quadre, que li da lum e movement.

Segontes es expèrts en art, entà pintar ar animau, Rubens se basèc enes trabalhs de Leonardo da Vinci sus es shivaus. Rubens, de hèt, ère fascinat pes òbres d'artistes italians d'entre es sègles xv e xvi, grani artistes coma Miquel Àngel, Tician o eth madeish Leonardo. Aguesta influéncia se ve claraments enes sues òbres, en qué s'i inspiren⁶. Encara mès: se cre qu'aguesta pintura sus sant Jòrdi poirie auer-se basat en un quadre de Tician. Çò qu'aué encara ei un mistèri, mès, ei qui encarguèc aguesta pintura a Rubens.

En junh der an 1640, quan Rubens moric, era sua familia volec véner òbres sues. Rubens ère un artista fòrça coneishut e valorat, e es familhes poderoses volien auer òbres sues. Sigues en aqueth moment qu'eth rei espanhòu, Felip IV, auec era oportunitat de crompar aguest quadre, que Rubens pintèc ena sua joenessa. Atau, eth rei podec aumentar era colleccion de pintures de Rubens que ja possedie. Actuauments, aguest quadre ei exposat en Musèu deth Prado de Madrid.

patron: sant que, segontes era tradicion, protegís ua vila, ua profession, etc.

flamenc: de Flandes, territòri qu'actuaument aucepe eth nòrd de Belgica.

corpulent: damb un còs gran.

majestuós: que transmet grandesa e respècte.

espaurit: espantat.

inspirar-se: basar-se, auer en ment, auer ua idea a partir de bèra causa.

Gemma Brunat

JOAN TURU

Entrevista

Joan Turu ei un des diboishants mès coneishudi de casa nòsta. Seguraments auetz vist es sues ilustracions en condes coma È un volcan o Coa de sirena. Mès es sòns diboishi non sonque son en papèr: les vedem tanben en muraus d'escòles, en bates de mèstres e pes hilats sociaus, a on a milèrs de seguidors. Li encante eth sòn trabalh e ditz que trabalhar apròp des mainatges e mainades li da fòrça energia.

D'a on cres que te ven era passion peth diboish? Tostemp t'a agradat tant?

Quan quauquarrés me hè aguesta qüestion, li responi: «E tu, guaire hè que non diboishes?» Fixa-te qu'a lèu toti es mainatges les agrade diboishar e pintar, mès, a mesura que se hèn grani, les jutgen e non ac hèn mès. Jo è agut era sòrt de mantier aguesta aficion! Pensi que m'agrade tant perque ei ua manèra d'exprimir-me, de mostrar çò que me preocupe o çò que m'alègre. I a gent qu'ac hè damb paraules e jo ac hèsqui damb es colors!

De petit ja volies èster ilustrador? Auies clar qu'estudiaries diboish?

Tostemp m'a agradat fòrça diboishar, mès non rebrembi que volessa èster ilustrador, era vertat. Comencè estudiant publicitat. Mès ac deishè lèu, pr'amor que me dè compde qu'era publicitat servís sustot tà qu'es empreses hèsqen sòs... e non m'i vedia. Dempús hi fisioteràpia un an. Un dia, vedí toti

es diboishi qu'auia e pensè: «Saja'c!» Estudiè ilustracion ena Escòla d'Art de Manresa e dempús hi era carrèra de magistèri. Eth prumèr trabalh qu'auí siguec era tira comica dera revista deth pòble. Tanben hèja pintures muraus entà amics qu'auien hilhs e les volien pintar era abitacion.

Qué ei çò que mès t'agrade de diboishar muraus enes escòles?

Qu'es mainatges son fòrça autenticos e an fòrça vitalitat! Demori que m'encomanen tota aguesta energia! Ac è vist d'apròp toti es ans qu'è estat monitor de minjador, d'extraescolars, d'esplai; quan estudiè magistèri... Hèr muraus me permet trabalhar ath sòn costat e açò ei fòrça enriquidor. Ath delà, coma que normauments diboishi embarrat en talhèr, hèr muraus tanben me permet gèsser e conéisher com traballhen enes escòles. Eth mon dera educacion tanben m'interèsse fòrça.

I a diferéncias entre un diboish adreçat a adults e un aute entà mainatges?

Ben, es diboishi entà mainatges an d'èster fòrça clars, damb pòca informacion e contrast de colors. Eth messatge s'a de veir ben rapidaments. Per contra, s'ei entà adults, pòt èster un diboish mès complicat. Mès, ath madeish temps, a viatges aquestes diferéncias non son importantes. Per exemple, ena mia bibliotèca i è condes que son pensadi entà mainatges de tres ans e a jo m'encanten!

Entà veir ua mòstra des sues creacions:

www.joanturu.cat

Perqué en fòrça des tòns diboishi i a un auderet en bèth cornèr?

Prumèr, pr'amor qu'ei un tipe de signatura. Atau, era gent que ve eth diboish pòt reconèisher que l'è hèt jo. E tanben pr'amor que represente un tipe de votz que te parle: fixa-te que soent shiule un còr, que vò díder que m'agradarie qu'auéssem ua societat mès amorosa e mès justa.

Penses que veir un diboish mos pòt hèr a pensar e, tanben, a ajudar a cambiar eth mon?

Açò s'aurie de demanar as personas que lo guarden, supòsi. Jo quan diboishi sagi de comunicar-me, exprimir ua idea. E, se i a personas qu'en tot veir un diboish se guarden es causes de ua auta manèra, eth merit ei d'eres: vò díder que son personas que vòlen aprèner e son disposades a cambiar eres madeishes e, de shinhau en shinhau, eth mon. Se non ac vòlen hèr, encara qu'eth diboish sigue fòrça bon, non i a arren a hèr. Mos cau auer era ment dubèrta! Estarie ben que mos fixèssem mès enes diboishi des condes, per exemple. Soent non se les da guaira importància, mès pòden díder mès causes de çò que pòt semblar.

Tà ilustrar condes, trabalhes damb creions, boligrafs e retoladors, o ben damb er ordenador?

Entàs condes, normauments hèsqi era linha damb creion. Alavetz, repassi era linha damb eth pincèu e meti color en diboish damb er ordenador. Mès tanben m'agrade experimentar e provar causes naues, coma en darrèr libre, a on è emplegat era aquarèlla. De totes formes, òc qu'ei ver-tat que, maugrat emplegar diuèrses techniques, ara fin trabalhi fòrça damb er ordenador.

Penses que diboishar ei ua bona aficion?

E tant. Se t'agrade, ei ua aficion maravilhosa. E creigui qu'ei fòrça important quan èm petiti. A viatges, explicam melhor com mos sentem o qué pensam damb un diboish que damb es paraules. Per aquerò, es personas granes auríem de guardar-mos ben qué diboishen es mès petiti! Mos pòden explicar un pialèr de causes d'eri madeishi. Se mos i fixam, les podem comprèner melhor e, se cau, tanben ajudar-les o animar-les s'ac an de besonh.

Qué dideries a un mainatge o mainada que volgue èster diboishant?

Donques, prumèr de tot, que gaudisque en tot diboishar. E tanben que non se compare damb es auti. Açò tanben m'ac auria d'aplicar a jo madeish, pr'amor que, a viatges, me compari damb d'auti diboishants e me descoratgi... Mès çò important non ei comparar-se damb es auti, senon damb un madeish. Veir que milhores, que t'ac passes ben mentre diboishes, qu'aprenes damb cada diboish. Pensi qu'ei mès important tot eth procès qu'as hèt, des de qu'as pensat eth diboish enquia que l'as acabat, que non eth diboish finau.

Com te ves d'ací a dètz ans? Penses que te cansaràs de diboishar?

Me semble que non me'n cansarè jamès, de diboishar! De hèt, aguesti dies qu'èm en casa non pogui diboishar tant com normauments e ac nòti fòrça. D'ací a dètz ans, m'agradarie continuar escriuent e diboishant libres. Tanben è en ment daurir un talhèr entà hèr-i extraescolars, quan es mènhs hilhs siguen mès grani. Demori que d'ací a dètz ans ja sigue en marcha!

*Quedar-te
a casa
és cuidar-mos!*

Quin conselh daries as mainatges e mainades entad aguesti dies de confinament?

Que respiren fòrt e qu'aumplisquen ben es paumons! Tanben les dideria que diboishen, clar. Que meten era imaginacion en movement e que creen! E que gaudisquen tant coma poguen en familha.

Pintem aquests exploradors de la natura

Sopa de lletres

Hi ha amagats 8 noms d'éssers fantàstics.

F	Í	U	P	À	T	S	I	R	E	N	A	C	O
F	C	U	Y	X	F	F	A	M	L	C	I	A	S
H	D	W	N	M	O	G	A	M	M	B	O	Í	R
T	M	D	F	U	L	E	N	É	T	G	A	Z	O
Y	J	G	F	F	L	I	M	A	H	G	H	N	K
H	O	M	E	D	E	L	S	A	C	E	U	U	U
E	U	F	A	Ò	T	C	U	C	A	F	E	R	A
À	S	X	E	U	J	T	N	A	M	S	A	Q	I
I	R	I	Y	Y	A	Í	O	M	J	À	X	L	F
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S
Q	U	I	M	E	R	A	P	B	I	L	M	D	E
F	U	M	E	R	A	R	D	R	A	C	D	D	E
À	D	T	X	W	P	R	T	É	E	G	O	À	B

Sudoku

1		3	2		
	4		1		
5	3	6			2
			5	6	3
6				4	
3					

Endevinalles

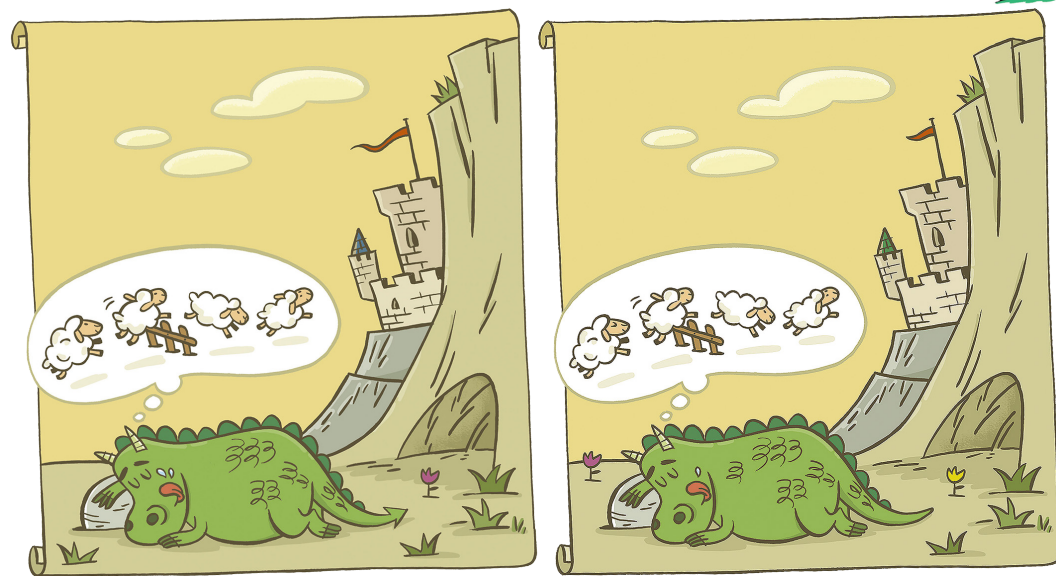
Soc molt petit i esquifit,
mes poso fi a tot escrit.
Endevineu qui és qui?

En fan els paletes,
fusters i ferrers;
músics i arquitectes,
marins i barbers.
Quina cosa és?

Traba-hi 10 diferències

Ordena-les alfabèticament

Aranja,.....

SOLUCIONS

Pintem aquests exploradors de la natura

Sopa de lletres

Hi ha amagats 8 noms d'èssers fantàstics.

F	Í	U	P	À	T	S	I	R	E	N	A	C	O
F	C	U	Y	X	F	F	A	M	L	C	I	A	S
H	D	W	N	M	O	G	A	M	M	B	O	Í	R
T	M	D	F	U	L	E	N	É	T	G	A	Z	O
Y	J	G	F	F	L	I	M	A	H	G	H	N	K
H	O	M	E	D	E	L	S	A	C	E	U	U	U
E	U	F	A	Ò	T	C	U	C	A	F	E	R	A
À	S	X	E	U	J	T	N	A	M	S	A	Q	I
I	R	I	Y	Y	A	Í	O	M	J	À	X	L	F
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S
Q	U	I	M	E	R	A	P	B	I	L	M	D	E
F	U	M	E	R	A	R	D	R	A	C	D	D	E
À	D	T	X	W	P	R	T	É	E	G	O	À	B

Sudoku

1	6	3	2	5	4
2	4	5	1	3	6
5	3	6	4	1	2
4	2	1	5	6	3
6	5	2	3	4	1
3	1	4	6	2	5

Enderivalles

Soc molt petit i esquifit,
mes poso fi a tot escrit.
Endevineu qui és qui?

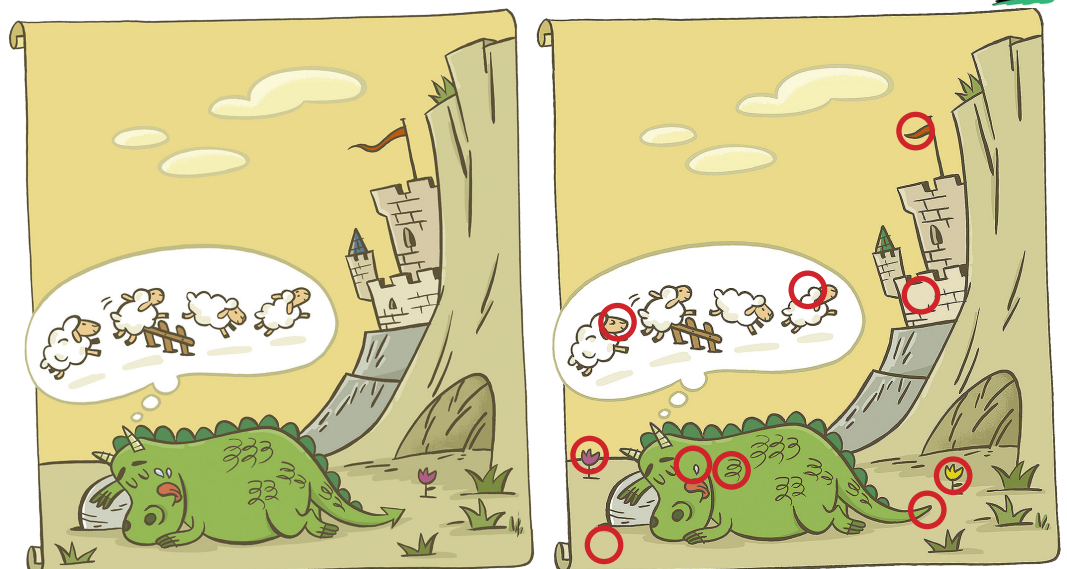
☞ El punt

En fan els paletes,
fusters i ferrers;
músics i arquitectes,
marins i barbers.

Quina cosa és?

☞ Escalles

Troba-hi 10 diferències

Ordena-les alfabèticament

Aranja, kiwi, maduixa, nabiu, pera, plàtan, poma, taronja.